

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
KANCELARIA GŁÓWNA

Data
wpływu: 2026-06-10 -20-

L. dz.

2026-06-05

RPW/52340/2026-1P

EZD RP MRPiPS
(BOM-IV)

Data rejestracji: 2026-06-11

Data wpływu: 2026-06-10

ADRESACI:

~~Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Komisja do Spraw Petycji
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa~~

~~Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Komisja Praw Człowieka i Petycji
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa~~

~~Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa~~

~~Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa~~

~~Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa~~

~~Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa~~

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia
ul. Rakowiecka 26/30
02-528 Warszawa

PETYCJA OBYWATELSKA

w sprawie zgodności obecnego modelu finansowania zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia z konstytucyjną zasadą równości obywateli

Szanowni Państwo,

niniejszym zwracam się o podjęcie działań mających na celu zbadanie zgodności obowiązujących rozwiązań dotyczących finansowania zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

I. STAN FAKTYCZNY

Jestem emerytem i obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej.

Przez cały okres aktywności zawodowej finansowałem system zabezpieczenia społecznego oraz ochrony zdrowia poprzez obowiązkowe składki publicznoprawne.

Po przejściu na emeryturę nadal jestem obciążany obowiązkową składką zdrowotną.

W związku z powyższym wystąpiłem do Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z pytaniami dotyczącymi zgodności obecnego modelu z zasadami konstytucyjnymi.

Narodowy Fundusz Zdrowia pozostawił mój wniosek bez rozpatrzenia i wskazał, że sprawy dotyczące wymiaru i poboru składek należą do kompetencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jednocześnie nie uzyskałem merytorycznej odpowiedzi na podniesione przeze mnie zagadnienia konstytucyjne dotyczące równości obywateli oraz rozłożenia ciężarów publicznych.

II. PROBLEM SYSTEMOWY

Niniejsza petycja nie dotyczy wyłącznie składki zdrowotnej emerytów.

Składka zdrowotna jest jedynie przykładem znacznie szerszego problemu dotyczącego funkcjonowania wielu odmiennych systemów zabezpieczenia społecznego, emerytalnego, zaopatrzeniowego i zdrowotnego.

W państwie deklarującym równość obywateli wobec prawa funkcjonują różne zasady finansowania świadczeń publicznych, różne zasady uczestnictwa w systemach zabezpieczenia społecznego oraz odmienne mechanizmy ponoszenia ciężarów publicznych.

Powstaje zatem zasadnicze pytanie:

Czy obecny model rzeczywiście realizuje konstytucyjną zasadę równości obywateli wobec prawa oraz zasadę równości w ponoszeniu ciężarów publicznych?

III. PRZYKŁADY NIERÓWNOŚCI SYSTEMOWYCH WYMAGAJĄCYCH ANALIZY

W mojej ocenie szczególnie istotnym problemem wymagającym analizy konstytucyjnej jest fakt funkcjonowania wielu odmiennych systemów zabezpieczenia społecznego.

Przykładowo:

1. Sędziowie nie podlegają w trakcie służby powszechnemu systemowi emerytalno-rentowemu ZUS w takim zakresie jak pozostali obywatele, a po zakończeniu służby korzystają z instytucji stanu spoczynku finansowanego ze środków publicznych.
2. Prokuratorzy korzystają z rozwiązań analogicznych do sędziów wynikających ze szczególnego statusu ustrojowego.
3. Funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i innych służb korzystają z odrębnego systemu zaopatrzeniowego.
4. Żołnierze zawodowi objęci są odrębnym systemem zabezpieczenia emerytalnego.
5. Rolnicy korzystają z odrębnego systemu KRUS finansowanego w znacznym stopniu ze środków budżetu państwa.

Nie twierdzę, że wskazane grupy nie mają prawa do szczególnych rozwiązań ustawowych lecz zachodzi pytanie gdzie jest równość , konstytucja.

Podnoszę jednak, że obywatel ma prawo oczekiwać odpowiedzi na pytanie, czy zakres i skala istniejących różnic pozostają zgodne z zasadą równości obywateli wobec prawa.

IV. PODSTAWY KONSTITUCYJNE

Wnoszę o przeprowadzenie analizy zgodności obecnych rozwiązań z:

Art. 2 Konstytucji RP – demokratyczne państwo prawne urzeczywistniające zasady sprawiedliwości społecznej.

Art. 32 Konstytucji RP – wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Art. 67 Konstytucji RP – prawo do zabezpieczenia społecznego.

Art. 68 Konstytucji RP – prawo do ochrony zdrowia.

Art. 84 Konstytucji RP – obowiązek ponoszenia ciężarów publicznych.

Art. 217 Konstytucji RP – zasady nakładania danin publicznych.

V. PYTANIA WYMAGAJĄCE ODPOWIEDZI

1. Czy istniejące różnice pomiędzy poszczególnymi systemami zabezpieczenia społecznego pozostają zgodne z zasadą równości obywateli?
2. Czy obecny model rozłożenia ciężarów publicznych spełnia wymogi sprawiedliwości społecznej?
3. Czy państwo powinno dążyć do większej przejrzystości i jednolitości zasad finansowania zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia?
4. Czy obecny system nie prowadzi do utrwalania nierówności pomiędzy obywatelami objętymi różnymi systemami zabezpieczenia społecznego?

VI. WNIOSKI

Wnoszę o:

1. przeprowadzenie kompleksowej analizy zgodności obecnych rozwiązań z Konstytucją RP,
2. ocenę, czy istniejące różnice pomiędzy poszczególnymi systemami zabezpieczenia społecznego pozostają zgodne z zasadą równości obywateli,

3. ocenę, czy obecny model rozłożenia ciężarów publicznych odpowiada zasadom sprawiedliwości społecznej,
4. rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej lub wystąpienia generalnego w celu usunięcia stwierdzonych nierówności,
5. udzielenie pisemnej odpowiedzi na niniejszą petycję.

VII. CEL WYSTĄPIENIA

Celem niniejszego wystąpienia nie jest wyłącznie ochrona mojego interesu indywidualnego.

Celem jest podjęcie debaty publicznej i instytucjonalnej dotyczącej realizacji konstytucyjnej zasady równości obywateli oraz sprawiedliwości społecznej w zakresie finansowania ochrony zdrowia i zabezpieczenia społecznego.

Jednocześnie informuję, że niniejsza petycja została skierowana równocześnie do wszystkich wskazanych adresatów, tak aby każda z instytucji posiadała wiedzę o zakresie podnoszonego problemu oraz mogła odnieść się do stanowisk zajmowanych przez pozostałe organy państwa.

Ponadto uważam że należy się zastanowić nad problemem - aby każdy obywatel płacił składki zdrowotne – obowiązkowo a pozostałe składki dać możliwość obywatelowi do inwestowania tych środków na przyszłą emeryturę, rentę co rozwiązało by to problem emerytur, rent oraz dziedziczeniu zgromadzonych środków i tym samym zwolniło by to państwo z odpowiedzialności wypłaty emerytur, rent i każdy by miał świadomość nie inwestujesz to na stare lata suchy chleb i woda.

3. ocena (czy obecny model rozliczeń ciekawość publicznym odzwierciedla zasady sprawności i efektywności)

4. wskazanie podjętych inicjatyw i działań lub wskazanie kierunków w celu zrealizacji sformułowanych kierunków, ujętych w niniejszym raporcie

VII. CEL WYKONANIA

Celem niniejszego wyjątku jest w szczególności ocena i analiza stanu na jego obszarze

W ramach niniejszego wyjątku przewidziano również możliwość wyłączenia z jego zakresu niektórych informacji, które w szczególności mogą dotyczyć informacji o charakterze poufnych, w tym informacji o charakterze poufnych, w tym informacji o charakterze poufnych

W ramach niniejszego wyjątku przewidziano również możliwość wyłączenia z jego zakresu niektórych informacji, które w szczególności mogą dotyczyć informacji o charakterze poufnych, w tym informacji o charakterze poufnych

W ramach niniejszego wyjątku przewidziano również możliwość wyłączenia z jego zakresu niektórych informacji, które w szczególności mogą dotyczyć informacji o charakterze poufnych, w tym informacji o charakterze poufnych